

УДК [347.4:346.3]:347.454.5

DOI 10.37772/2518-1718-2024-3(47)-8

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З НАДАННЯ АГЕНТСЬКИХ ПОСЛУГ

У статті досліджено загальнотеоретичну характеристику договірних зобов'язань з надання агентських послуг. Проаналізовано нормативно-правове регулювання агентських відносин в Україні, визначено елементи агентського договору та особливості прав і обов'язків сторін. Особливу увагу приділено специфіці надання агентських послуг у сфері кур'єрської діяльності та захисту прав споживачів.

Розглянуто проблематику правового статусу агента, обсягу його повноважень та відповідальності перед принципалом і третіми особами. Досліджено фидуціарний характер агентських відносин та його вплив на права та обов'язки сторін. Проаналізовано особливості укладання та виконання агентських договорів у сфері кур'єрської діяльності, зокрема питання захисту персональних даних клієнтів, забезпечення якості послуг та вирішення спорів.

На основі проведеного аналізу запропоновано шляхи вдосконалення законодавства у сфері агентських послуг, зокрема щодо уніфікації підходів у цивільному та господарському праві, розробки спеціальних механізмів захисту прав споживачів, гармонізації законодавства з міжнародними стандартами та вдосконалення механізмів відповідальності агентів. Обґрунтовано необхідність розробки спеціальних нормативних актів для регулювання діяльності агентів-кур'єрів, запровадження системи їх сертифікації та страхування відповідальності.

Ключові слова: агентський договір, агентські послуги, правове регулювання, права споживачів, кур'єрська діяльність.

Постановка проблеми. В умовах розвитку ринкової економіки та глобалізації бізнес-процесів агентські послуги набувають все більшого значення. Однак, правове регулювання агентських відносин в Україні характеризується наявністю прогалин та колізій, що створює проблеми у правозастосовній практиці. Особливо гостро ця проблема проявляється у сфері кур'єрської діяльності, де виникають питання захисту прав споживачів та розподілу відповідальності між агентом та принципалом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика агентських договорів та послуг досліджувалася такими вченими як Р.А. Майданик [1], Є.О. Харитонов, О.І. Харитонova [2], Н.В. Федорченко [3], А.Б. Гриняк, М.Д. Пленюк [4], О.О. Кот [5], Г.Б. Яновицька [6] та інші. Однак, незважаючи на наявність значної кількості наукових праць, питання специфіки агентських послуг у сфері кур'єрської діяльності та захисту прав споживачів залишаються недостатньо дослідженими.

Метою статті є проведення комплексного теоретико-правового аналізу договірних зобов'язань з на-

дання агентських послуг, визначення їх місця в системі цивільно-правових договорів України та розробка пропозицій щодо вдосконалення їх правового регулювання. Зокрема, ставляться такі завдання:

1. Дослідити нормативно-правове регулювання агентських відносин в Україні.

2. Проаналізувати елементи договору про надання агентських послуг.

3. Визначити права та обов'язки сторін агентського договору.

4. Розглянути особливості надання агентських послуг у сфері кур'єрської діяльності.

5. Розробити пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері агентських послуг, особливо в контексті захисту прав споживачів.

Виклад основного матеріалу. Агентські послуги займають особливе місце в системі договірних зобов'язань цивільного права України, відображаючи сучасні тенденції розвитку економічних відносин та глобалізації бізнес-процесів. Для глибокого розуміння їх сутності необхідно провести комплексний аналіз їх правової природи, визначення та місця в сис-

темі цивільно-правових договорів, а також розглянути їх історичний розвиток та сучасне значення в правовій системі України.

Правова природа агентських послуг зумовлює особливості їх регулювання, зокрема необхідність балансу між самостійністю агента та захистом інтересів принципала. Фидуціарний характер агентських відносин має важливе значення, особливо в контексті захисту прав споживачів. Відносна новизна агентського договору для українського права створює певні виклики, але водночас дозволяє адаптувати цей інститут до сучасних економічних реалій.

Правове регулювання агентських відносин в Україні має комплексний характер і базується на положеннях кількох нормативно-правових актів. Центральне місце в системі регулювання займають Цивільний кодекс України [7] та Господарський кодекс України [8], які встановлюють основні засади агентської діяльності.

Цивільний кодекс України [9] не містить окремої глави, присвяченої агентському договору, що створює певні складнощі у правозастосуванні. Агентські

відносини регулюються загальними положеннями про надання послуг (Глава 63) та окремими нормами, що стосуються представництва (Глава 17). Така ситуація призводить до необхідності застосування аналогії закону при вирішенні спорів, пов'язаних з агентськими договорами.

Натомість, Господарський кодекс України [10] містить Главу 31 «Комерційне посередництво (агентські відносини)», яка визначає основні засади агентської діяльності. Ця глава містить визначення комерційного агента, встановлює вимоги до агентського договору, регулює права та обов'язки сторін, а також визначає підстави припинення агентських відносин.

Важливим аспектом регулювання агентських відносин є захист прав споживачів. Закон України «Про захист прав споживачів» [11] встановлює загальні засади захисту прав споживачів, які поширюються і на сферу агентських послуг. Цей закон визначає права споживачів на якість та безпеку товарів і послуг, на інформацію про товари і послуги, а також встановлює відповідальність за порушення прав споживачів.

Таблиця 1

Основні нормативно-правові акти, що регулюють агентські відносини в Україні

Нормативно-правовий акт	Основні положення щодо агентських відносин
Цивільний кодекс України	– Загальні положення про надання послуг (Глава 63)
	– Норми про представництво (Глава 17)
	– Загальні положення про договори
	– Норми про відповідальність за порушення зобов'язань
Господарський кодекс України	– Визначення комерційного агента
	– Вимоги до агентського договору
	– Права та обов'язки сторін
	– Підстави припинення агентських відносин
	– Особливості агентських відносин у сфері господарювання
Закон України «Про захист прав споживачів»	– Загальні засади захисту прав споживачів
	– Права споживачів на якість та безпеку послуг
	– Відповідальність за порушення прав споживачів
	– Державний захист прав споживачів
Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»	– Регулювання діяльності фінансових агентів
	– Вимоги до фінансових агентів
Закон України «Про страхування»	– Регулювання діяльності страхових агентів
	– Вимоги до страхових агентів

Джерело: систематизовано автором

Крім зазначених нормативно-правових актів, агентські відносини регулюються також іншими законами та підзаконними актами, зокрема:

1. Закон України «Про туризм» містить положення щодо діяльності туристичних агентів [12].
2. Податковий кодекс України визначає особливості оподаткування агентської діяльності [13].
3. Митний кодекс України регулює діяльність митних агентів [14].

Договір про надання агентських послуг є складним правовим інструментом, що має специфічні елементи, які відрізняють його від інших видів договорів. Розглянемо детально кожен з основних елементів цього договору.

Сторони договору:

1. Принципал – особа, яка доручає агенту вчинення певних юридичних дій від свого імені або від імені агента. Принципом може бути як фізична, так і юридична особа, яка має потребу у послугах агента для здійснення своєї діяльності.

2. Агент – особа, яка зобов'язується за винагороду вчиняти за дорученням принципала певні юридичні дії. Агентом може бути як фізична особа-підприємець, так і юридична особа, яка спеціалізується на наданні агентських послуг.

Особливістю агентського договору є можливість агента діяти як від імені принципала, так і від свого імені. Це надає агентському договору більшої гнучкості порівняно з договорами доручення чи комісії.

Предмет договору: надання послуг агентом щодо укладення угод або вчинення інших юридичних дій від імені принципала або від свого імені, але за рахунок принципала. Важливо зазначити, що предмет агентського договору може включати не лише юридичні дії, але й фактичні дії, спрямовані на підготовку та сприяння укладенню угод. Це можуть бути, наприклад, пошук потенційних контрагентів, проведення переговорів, збір та аналіз інформації про ринок тощо.

Форма договору: згідно з Цивільним кодексом України [9], форма агентського договору може бути як усною, так і письмовою. Однак, на практиці переважає письмова форма, оскільки вона дозволяє чітко визначити права та обов'язки сторін, уникнути непорозумінь та забезпечити доказову базу у разі виникнення спорів. У випадках, коли агентський договір передбачає значні фінансові зобов'язання або довгострокове співробітництво, рекомендується нотаріальне посвідчення договору.

Істотні умови договору:

1. Предмет договору – чітко визначення послуг, які агент зобов'язується надати принципалу.
2. Строк дії договору – може бути як визначеним, так і невизначеним. У випадку невизначеного строку

важливо передбачити умови та порядок розірвання договору.

3. Розмір винагороди агента – може бути фіксованим або визначатися у відсотках від суми укладених угод. Важливо також визначити порядок та строки виплати винагороди.

Крім того, в агентському договорі рекомендується визначити:

- Територію дії агента
- Обсяг повноважень агента
- Порядок звітування агента перед принципалом
- Умови конфіденційності
- Відповідальність сторін за порушення умов договору

Таблиця 2

Основні елементи агентського договору

Елемент договору	Характеристика
Сторони	Принципал і агент
Предмет	Надання послуг щодо укладення угод або вчинення інших юридичних дій
Форма	Усна або письмова (переважно письмова)
Істотні умови	– Предмет договору
	– Строк дії договору
	– Розмір винагороди агента
Додаткові умови	– Територія дії агента
	– Обсяг повноважень агента
	– Порядок звітування
	– Умови конфіденційності
	– Відповідальність сторін

Джерело: систематизовано автором

При укладанні агентського договору особливу увагу слід приділяти визначенню території діяльності агента, кола клієнтів, з якими він може працювати, а також видів товарів чи послуг, які він може пропонувати. Ці умови можуть істотно впливати на ефективність агентської діяльності та захист інтересів принципала.

Важливим аспектом є включення до агентського договору положень про конфіденційність та захист комерційної таємниці. Це особливо актуально в сучасних умовах, коли інформація стає все більш цінним ресурсом.

Також важливим є включення до договору положень про звітність агента перед принципалом. Чітко визначені вимоги до звітності дозволяють принципалу ефективно контролювати діяльність агента та оцінювати її результативність.

Таким чином, елементи договору про надання агентських послуг відображають специфіку цього виду договірних відносин. Правильне визначення та формулювання цих елементів у тексті договору є запорукою ефективної співпраці між принципалом та агентом та мінімізації ризиків виникнення спорів.

Права та обов'язки сторін агентського договору визначаються як законодавством, так і умовами самого договору. Розглянемо детально права та обов'язки кожної зі сторін.

Таблиця 3

Основні права та обов'язки сторін агентського договору

Сторона	Обов'язки	Права
Принципал	– Надати агенту необхідні відомості та документи	– Давати агенту вказівки та інструкції
	– Виплатити агенту винагороду	– Вимагати від агента звіти
	– Відшкодувати агенту витрати	– Відмовитися від договору
	– Прийняти від агента виконане за договором	– Контролювати хід виконання договору
	– Повідомляти про заперечення щодо звітів	– Вимагати відшкодування збитків
Агент	– Діяти в інтересах принципала	– Отримувати винагороду
	– Виконувати доручення особисто	– Вимагати необхідні відомості та документи
	– Надавати принципалу звіти	– Відступати від вказівок при необхідності
	– Зберігати комерційну таємницю	– Укладати субагентський договір
	– Передати принципалу отримане за угодами	– Утримувати належні йому суми
	– Повідомляти про порушення третіми особами	– Вимагати зміни умов договору

Джерело: систематизовано автором

Відповідальність сторін за порушення умов договору регулюється загальними положеннями цивільного законодавства про відповідальність за порушення зобов'язань. При цьому важливо враховувати фидуціарний характер агентських відносин при визначенні меж відповідальності сторін.

Фидуціарний характер агентських відносин означає, що вони базуються на особливій довірі між сторонами. Це впливає на оцінку дій сторін при виконанні договору. Наприклад, агент зобов'язаний діяти не просто належним чином, а з максимальною турботою про інтереси принципала.

При визначенні відповідальності агента важливо розрізняти ситуації, коли агент діє від імені принципала і від свого імені. У першому випадку відповідальність перед третіми особами несе принципал, у другому – сам агент. Однак у внутрішніх відносинах між агентом і принципалом відповідальність розподіляється відповідно до умов договору та загальних принципів цивільного права.

Особливої уваги заслуговує питання відповідальності агента за перевищення повноважень. У такому випадку агент несе відповідальність перед принципалом за збитки, заподіяні таким перевищенням, якщо принципал не схвалить дії агента постфактум.

Надання агентських послуг у сфері кур'єрської діяльності має свою специфіку, пов'язану з особливостями цього виду послуг. Кур'єрські послуги часто надаються через агентів, які діють від імені великих логістичних компаній.

У цій сфері особливо гостро постає питання захисту прав споживачів, оскільки споживач часто не має прямого контакту з компанією-принципалом, а взаємодіє лише з агентом-кур'єром. Це створює ряд специфічних проблем:

1. Необхідність чіткого інформування споживача про статус кур'єра (чи є він працівником компанії чи незалежним агентом) та про обсяг його повноважень.

2. Забезпечення належної якості послуг, коли їх фактично надає не сама компанія, а агент.

3. Захист персональних даних споживачів, до яких має доступ агент-кур'єр.

4. Розподіл відповідальності між принципалом (логістичною компанією) та агентом-кур'єром у разі порушення прав споживачів.

Важливим аспектом є також відповідальність агента-кур'єра перед принципалом та споживачем за збереження та своєчасну доставку вантажу. При цьому необхідно чітко розмежовувати відповідальність агента та принципала перед споживачем.

Таблиця 4
Особливості агентських відносин у сфері
кур'єрських послуг

Аспект	Особливості
Статус агента	Кур'єр може бути незалежним агентом або працівником компанії
Обсяг повноважень	Зазвичай обмежений доставкою та прийомом оплати
Відповідальність	Розподіляється між агентом та принципалом
Захист прав споживачів	Необхідність розробки спеціальних механізмів
Інформування споживачів	Про статус кур'єра та обсяг його повноважень
Якість послуг	Забезпечення контролю якості при наданні послуг агентом
Захист персональних даних	Забезпечення конфіденційності інформації про споживачів
Вирішення спорів	Розробка ефективних механізмів вирішення спорів за участю агентів

Джерело: систематизовано автором

Для вирішення цих проблем необхідно:

1. Розробити спеціальні нормативні акти, які б регулювали діяльність агентів-кур'єрів, встановлювали вимоги до їх кваліфікації, визначали їх права та обов'язки.
2. Запровадити систему сертифікації агентів-кур'єрів, яка б гарантувала їх професійність та надійність.
3. Розробити типові форми агентських договорів для сфери кур'єрських послуг, які б враховували специфіку цієї діяльності та забезпечували баланс інтересів всіх сторін.
4. Створити ефективні механізми захисту прав споживачів, включаючи можливість оперативного

вирішення спорів та отримання компенсації за неякісні послуги.

5. Запровадити систему страхування відповідальності агентів-кур'єрів.

6. Розробити чіткі правила обробки та захисту персональних даних у сфері кур'єрських послуг.

Таким чином, надання агентських послуг у сфері кур'єрської діяльності має ряд специфічних особливостей, які потребують додаткового правового регулювання. Ключовими аспектами є захист прав споживачів, чітке розмежування відповідальності між агентом та принципалом, забезпечення захисту персональних даних клієнтів та адаптація правового регулювання до використання нових технологій у цій сфері.

Висновки. У результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки: Агентські послуги є важливим елементом сучасних економічних відносин, що потребує належного правового регулювання. Нормативно-правова база України в цій сфері характеризується комплексністю, але містить певні прогалини та колізії, які потребують усунення. Агентський договір має специфічні елементи, які відрізняють його від інших видів договорів. Ключовими особливостями є можливість агента діяти як від імені принципала, так і від свого імені, а також фідучіарний характер відносин між сторонами. Права та обов'язки сторін агентського договору потребують чіткого визначення для забезпечення балансу інтересів принципала та агента. Особливу увагу слід приділяти питанням відповідальності сторін. У сфері кур'єрської діяльності агентські відносини мають свою специфіку, зокрема щодо захисту прав споживачів та розподілу відповідальності між агентом та принципалом. Для вдосконалення правового регулювання агентських послуг необхідно: уніфікувати підходи в цивільному та господарському праві, розробити спеціальні механізми захисту прав споживачів, гармонізувати законодавство з міжнародними стандартами, вдосконалити механізми відповідальності агентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Майданик Р.А. Розвиток приватного права України: монографія. Київ: Алерта, 2021. 436 с.
2. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Приватне право як концепт: монографія. Одеса: Фенікс, 2022. 760 с.
3. Федорченко Н.В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія. Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2021. 328 с.
4. Гриняк А.Б., Пленюк М.Д. Договірне регулювання відносин з надання послуг в сфері транспорту: монографія. Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, 2022. 200 с.
5. Кот О.О. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав: проблеми теорії та судової практики: монографія. Київ: Алерта, 2022. 494 с.
6. Яновицька Г.Б. Цивільно-правові засоби захисту прав споживачів в Україні: монографія. Львів: Растр-7, 2022. 200 с.
7. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами та доповненнями станом на 2023 рік).

8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (зі змінами та доповненнями станом на 2023 рік).
9. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-XII (в редакції від 01.08.2023).
10. Резніченко С.В., Орзіх Ю.Г. Договір доручення та агентський договір: порівняльно-правовий аналіз. *Часопис цивілістики*. 2023. Вип. 44. С. 25-31.
11. Kostruba A., Kulynych O. Agency agreement in the system of service contracts under the civil legislation of Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2023. Vol. 9, No. 1. P. 102-108.
12. Юдін З.М. Тлумачення договору: монографія. Одеса: Фенікс, 2022. 288 с.
13. Гелич А.О. Об'єкти спадкового правонаступництва у цивільному праві: монографія. Київ: Хай-Тек Прес, 2023. 320 с.
14. Мічурін Є.О. Обмеження майнових прав фізичних осіб (теоретико-правовий аспект): монографія. Харків: Юрайт, 2021. 352 с.
15. Slipchenko S.O., Spasibo-Fateeva I.V., Shishka R.B., Shyshka O.R. Artificial intelligence as an object of civil legal relations. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2023. Vol. 30, No. 1. P. 105-117.
16. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. Дата оновлення: 14.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр> (дата звернення: 13.09.2024).
17. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 03.09.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 13.09.2024).
18. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. Дата оновлення: 01.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 13.09.2024).

REFERENCES

1. Maidanyk, R.A. (2021). *Development of private law in Ukraine*. Kyiv: Alerta [in Ukrainian].
2. Kharytonov, Ye.O. and Kharytonova, O.I. (2022). *Private law as a concept*. Odesa: Feniks [in Ukrainian].
3. Fedorchenko, N.V. (2021). *Contractual obligations for the provision of services: problems of theory and practice*. Kyiv: Research Institute of Private Law and Entrepreneurship of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
4. Hryniak, A.B. & Pleniuk, M.D. (2022). *Contractual regulation of relations in the provision of transport services*. Kyiv: Research Institute of Private Law and Entrepreneurship named after Academician F.H. Burchak of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
5. Kot, O.O. (2022). *Exercise and protection of subjective civil rights: problems of theory and judicial practice*. Kyiv: Alerta [in Ukrainian].
6. Yanovytska, H.B. (2022). *Civil law means of consumer rights protection in Ukraine: monograph*. Lviv: Rastr-7 [in Ukrainian].
7. Civil Code of Ukraine, No. 435-IV (2003, 16 January) (as amended up to 2023) [in Ukrainian].
8. Commercial Code of Ukraine, No. 436-IV (2003, January 16) (as amended up to 2023) [in Ukrainian].
9. Law of Ukraine On Consumer Rights Protection, No. 1023-XII (1991, 12 May) (as revised on 2023, August 1) [in Ukrainian].
10. Reznichenko, S.V. and Orzikh, Yu.H. (2023). Contract of agency and agency agreement: comparative legal analysis. *Journal of Civil Studies*, 44, 25–31 [in Ukrainian].
11. Kostruba, A. and Kulynych, O. (2023). Agency agreement in the system of service contracts under the civil legislation of Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*, 9(1), 102–108 [in Ukrainian].
12. Yudin, Z.M. (2022). *Interpretation of the contract*. Odesa: Feniks [in Ukrainian].
13. Helych, A.O. (2023). *Objects of hereditary succession in civil law*. Kyiv: Hi-Tech Press [in Ukrainian].
14. Michurin, Ye.O. (2021). *Restrictions on property rights of individuals (theoretical and legal aspect)*. Kharkiv: Yurait [in Ukrainian].
15. Slipchenko, S.O., Spasibo-Fateeva, I.V., Shishka, R.B. & Shyshka, O.R. (2023). Artificial intelligence as an object of civil legal relations. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*, 30(1), 105–117 [in Ukrainian].
16. Law of Ukraine On Tourism, No. 324/95-VR (1995, September 15) (updated on: 2023, July 14). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр> [in Ukrainian].
17. Tax Code of Ukraine, No. 2755-VI (2010, December 2). (updated on 2023, September 3). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (accessed: September 13, 2024) [in Ukrainian].
18. Law of Ukraine Customs Code of Ukraine, No. 4495-VI (2012, March 13). (updated on 2023, August 1). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (accessed: September 13, 2024) [in Ukrainian].

KRIATOV ROMAN

Postgraduate Student at the Department of Civil Law Policy, Intellectual Property Law and Innovation
of the Yaroslav Mudryi National Law University

GENERAL THEORETICAL CHARACTERIZATION OF CONTRACTUAL OBLIGATIONS FOR THE PROVISION OF AGENCY SERVICES

Problem setting. The development of market economy and globalization of business processes have increased the importance of agency services. However, the legal regulation of agency relations in Ukraine is characterized by gaps and conflicts, creating problems in law enforcement practice. This problem is particularly acute in the field of courier activities, where issues of consumer protection and distribution of responsibility between the agent and the principal arise.

Purpose of research is to conduct a comprehensive theoretical and legal analysis of contractual obligations for the provision of agency services, determine their place in the system of civil law contracts of Ukraine, and develop proposals for improving their legal regulation.

Analysis of recent researches and publications. The issues of agency contracts and services have been studied by such scholars as R.A. Maidanyk, Ye.O. Kharytonov, O.I. Kharytonova, N.V. Fedorchenko, A.B. Hryniak, M.D. Pleniuk, O.O. Kot, H.B. Yanovytska and others. However, despite the significant number of scientific works, the specifics of agency services in the field of courier activities and consumer protection remain insufficiently studied.

Article's main body. The legal regulation of agency relations in Ukraine is analyzed, the elements of the agency agreement and the peculiarities of the rights and obligations of the parties are determined. The article examines the fiduciary nature of agency relations and its impact on the assessment of the parties' actions in the performance of the contract. Particular attention is paid to the specifics of providing agency services in the field of courier activities, including issues of consumer protection, personal data protection, and dispute resolution. The article proposes ways to improve the legal regulation of agency services, including the development of special regulatory acts for courier agents, the introduction of a certification system, and the development of effective mechanisms for consumer protection.

Conclusions and prospects for the development. The study concludes that agency services are an important element of modern economic relations that requires proper legal regulation. The legal framework of Ukraine in this area is characterized by complexity but contains certain gaps and conflicts that need to be addressed. The agency agreement has specific elements that distinguish it from other types of contracts. For improving the legal regulation of agency services, it is necessary to unify approaches in civil and commercial law, develop special mechanisms for consumer protection, harmonize legislation with international standards, and improve mechanisms of agent liability. Future research should focus on developing detailed recommendations for improving legislation in the field of agency services, taking into account international experience and the specifics of different sectors of the economy.

Keywords: agency agreement, agency services, legal regulation, consumer rights, courier services.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Крятов Р. Г. Загальнотеоретична характеристика договірних зобов'язань з надання агентських послуг. *Право та інновації*. 2024. № 3 (47). С. 50–56.